

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE HRABUŠICE ZA ROK 2020

V súlade s ustanovením § 18 ods. 2, písm. b/ zákona č. 369/2004 Z.z. o obecnom zriadení, ktorým sa menil a dopĺňal zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám Obecnému zastupiteľstvu v Hrabušiciach odborné stanovisko k návrhu Záverečnému účtu Obce Hrabušice za rok 2020.

Odborné stanovisko si kladie za cieľ zhodnotiť medziročné výsledky prostredníctvom bilančných výpočtov a zároveň načrtnúť myšlienky formulované formou jednoduchej štúdie pre ďalšiu odbornú diskusiu o rozhodovaní napríklad aj na základe maximalizácie hodnoty za peniaze. Odborné stanovisko som spracoval na základe predloženého návrhu Záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020.

Pri spracovaní odborného stanoviska a posudzovaní predloženého návrhu záverečného účtu obce som prihliadal na:

- a) zákonnosť predloženého návrhu Záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020
- b) metodickú správnosť predloženého návrhu záverečného účtu.

Záverečný účet spolu s prílohami za účtovné obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020 je štruktúrovanou správou o finančnom plnení rozpočtu Obce Hrabušice, ako súhrnná informácia o skutočnom, účtovnom stave rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov korektného účtovníctva, všeobecného súladu a nakladania s finančnými prostriedkami Obce Hrabušice. Povinnosť predložiť návrh Záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020 v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtovaného roka, bola účinnosťou zákona č. **67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej Pudskej choroby COVID-19** v z. n. p., ktorým sa ustanovili opatrenia v oblastiach, ktoré sú v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorých cieľom je zmiernenie negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19.

Opatrenia v zákone č. 67/2020 Z. z., okrem úpravy rozpočtových pravidiel v zákone č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., riešia aj termín prerokovania návrhu záverečného účtu v obecnom zastupiteľstve. V súlade s ustanovením § 20 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z. z., počas obdobia pandémie sa **lehoty podľa osobitných predpisov považujú za dodržané, ak obec ako účtovná jednotka zmeškané povinnosti splní do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie alebo do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania podľa § 21 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z. z. podľa toho, ktorá z lehôt uplynie skôr.**

V rámci zákonnosti predloženého návrhu záverečného účtu som prihliadal na dodržanie súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznými nariadeniami obce (preverenie, že účtovná závierka za rok 2020 bola vykonaná v súlade so zákonom o účtovníctve, obsahuje všetky všeobecné náležitosti, účtovná jednotka vyhotovila súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky v súlade so všeobecne právnymi predpismi), ako aj na dodržanie informačnej povinnosti a dodržanie povinnosti auditu zo strany obce.

Návrh Záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020 bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, s prihliadnutím na ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. a ostatných súvisiacich právnych predpisov.

Návrh Záverečného účtu Obce Hrabušice, v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, bol v zákonom stanovenej lehote 15 dní, spôsobom obvyklým, verejne sprístupnený na úradnej tabuli obce, dňa 25.5.2020, aby sa k nemu mohli vyjadriť občania obce.

Obec Hrabušice, mala 1. 6. 2021 overenú účtovnú závierku podľa § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, štatutárnym audítorom, číslo licencie SKAU 565, konštatovaním, že **Obec Hrabušice konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.**

Účtovné vykazovanie záverečného účtu bolo preskúmané z hľadiska vecnej správnosti a podložené účtovnými výkazmi, ktoré sú spracované na schválených formulároch, obsahujú požadované náležitosti a v stanovenom termíne boli predložené daňovému úradu.

R o z p o ě t obce je vedený v súlade s metodikou jednotného triedenia príjmov a výdavkov ustanovenou opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších zmien a doplnkov.

Záverečný účet obce obsahuje najmä: /§ 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z./

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozp. klasifikáciou
- b) prehľad a použitie peňažných fondov
- c) bilanciu aktív a pasív
- d) prehľad o stave a vývoji dlhu
- e) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti
- f) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5
- g) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- h) hodnotenie plnenia programov obce

Samostatnú časť záverečného účtu tvorí návrh na rozdelenie prebytku hospodárenia obce.

V rámci prípravy stanoviska k záverečnému účtu bola vyžiadaná dokumentácia:

- návrh záverečného účtu obce
- výkaz o plnení príjmov a výdavkov rozpočtu obce podľa rozpočtovej klasifikácie
- účtovné výkazy súvahy, výkaz ziskov a strát
- účtovné knihy – hlavná kniha,
- správa o výsledku ročnej inventarizácie majetku obce
- správa štatutárneho audítora

V priebehu posudzovania návrhu záverečného účtu som prihliadal aj na rešpektovanie predpísaných základných náležitostí účtovníctva /vecnú a formálnu správnosť/ a ich súlad s § 18 zákona SNR č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

1. ZÁKLADNÝM NÁSTROJOM FINANČNÉHO HOSPODÁRENIA OBCE BOL ROZPOČET NA ROK 2020.

Obec v roku 2020 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2020 bol zostavený ako vyrovnaný. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2020. **Rozpočet obce bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Hrabušiciach dňa 11.12.2019, uznesením č. 265/12/2019.**

V roku 2020 bolo vykonaných 12 zmien rozpočtu:

- RO č. 1 zo dňa 19.2.2020 uznesením č. 283/2/2020
- RO č. 2-3 zo dňa 13.5.2020 uznesením č. 303/5/2020
- RO č. 4-6 zo dňa 17.6.2020 uznesením č. 321/6/2020
- RO č. 7 zo dňa 22.7.2020 uznesením č. 362/9/2020
- RO č. 8 zo dňa 29.9.2020 uznesením č. 361/9/2020
- RO č. 9 zo dňa 29.9.2020 uznesením č. 362/9/2020
- RO č. 10 zo dňa 6.11.2020 uznesením č. 386/11/2020
- RO č. 11-12 zo dňa 15.12.2020 uznesením č. 396/12/2020

Rozpočet obce k 31.12.2020 v €

Položka	Rozpočet 2020	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2020
Príjmy celkom	3 031 756,96	4 461 800,21	4 335 820,16
Bežné príjmy	2 824 538,06	2 952 700,84	2 844 117,41
Kapitálové príjmy	0,00	373 720,61	376 364,99
Finančné príjmy	103 827,12	990 986,98	1 020 953,19
Príjmy RO s právnou subjektivitou	103 391,78	144 391,78	94 384,57
Výdavky celkom	3 031 756,96	4 461 800,21	3 529 244,60
Bežné výdavky	1 285 994,98	1 346 644,98	1 186 009,60
Kapitálové výdavky	261 697,20	967 793,72	339 857,43
Finančné výdavky	124 385,00	655 274,77	603 052,86
Výdavky RO s právnou subjekt.	1 359 669,78	1 492 086,74	1 400 324,71
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	806 575,56

2/ PLNENIE PRÍJMOV ZA ROK 2020 v

Rozpočet na rok 2020	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
3 031 756,96	4 461 800,21	4 335 820,16	97,17

2.1) Bežné príjmy - daňové príjmy:

Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2016	% plnenia
1 313 860,80	1 266 360,03	96,38

a) Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej sumy finančných prostriedkov vo výške 1 191 658,00 € z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2020 poukázané finančné prostriedky zo ŠR vo výške 1 163 510,86 €, čo predstavuje plnenie na 97,63 %. Oproti predchádzajúcemu roku bola výška výnosu dane z príjmov krátená o 2,36 % vo finančnom vyjadrení o 28 147,14 €, čo bolo spôsobené zavedením mimo-riadneho stavu v dôsledku pandémie COVID-19.

b) Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 61 155,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 44 052,99 €, čo predstavuje plnenie na 72,03 %. Príjmy dane z pozemkov boli vo výške 27 509,11 €, dane zo stavieb boli vo výške 16 357,92 €, dane z bytov vo výške 135,96 € a predajné automaty 50,00 €. K 31.12.2020 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností vo výške 22 353,12 €. Naďalej je potrebné vplývať na vymáhanie pohľadávok z predchádzajúcich rokov.

c) Daň za psa

Z rozpočtovaných 700,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 808,33 €. Čo predstavuje plnenie na 115,47 % a nárast oproti predchádzajúcemu roku o 10 %. K 31.12.2020 obec neeviduje pohľadávky na dani za psa.

d) Daň za ubytovanie

Z rozpočtovaných 35 000,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 28 012,60 €. Čo predstavuje plnenie na 80,03 %.

d) Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Z rozpočtovaných 30 000,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 29 975,25 €. Čo predstavuje plnenie na 99,91 %. K 31.12.2020 obec eviduje pohľadávky na poplatkoch za komunálny odpad v sume 30 758,93 €, je to oproti predchádzajúcemu roku o 5 244,71 € viac. Je to nepriaznivý vývoj a je potrebné zamerať sa na celoročné sledovanie a vymáhanie nedoplatkov hlavne z minulých rokov.

2.2) Bežné príjmy - nedaňové príjmy:

Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
357 387,00	314 470,02	87,99

a) Príjmy z vlastníctva majetku

Z rozpočtovaných 222 067,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 178 482,41 €, čo predstavuje plnenie na 80,37 % . Ide o:

- príjem z vlastníctva majetku vo výške 471,60 €
- príjem z prenajatých pozemkov, budov, bytov, priestorov a objektov vo výške 39 118,81 €
- príjem za vstupné do roklín Slovenského raja – za použitie rebríkov vo výške: 138 892,00 €

b) Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

- administratívne poplatky, z rozpočtovaných 4 000,00€ bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 6543,79 €, čo predstavuje plnenie na 163,59 % – príjmy za správne poplatky
- platby z nepriemyselného a náhodného predaja tovarov a služieb: Z rozpočtovaných 11 300,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 9 963,50 €, čo predstavuje plnenie na 88,17 %.
- poplatky za stočné: z rozpočtovaných 30 000,- € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 43 899,49 €, čo predstavuje plnenie na 146,33 %. K 31.12.2020 eviduje obec pohľadávku vo výške 42 239,50 € /nepriaznivý stav/.
- parkovné, z rozpočtovaných 90 000,00 € k 31.12.2020 bol skutočný príjem vo výške 75 570,50 €, čo predstavuje plnenie na 83,96 %.

c) Úroky z vkladov

Z rozpočtovaných 20,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 10,33 €, čo predstavuje plnenie na 51,65 %.

2.3) Bežné príjmy – iné nedaňové príjmy:

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 20 870,00 €, bol skutočný príjem vo výške 23 669,80 €, čo predstavuje plnenie na 113,41 %.

- príjem fa a iné príjmy - skutočnosť 31.12.2020 bola 15 165,15 €
- vratky od poisťovní nerozpočtované skutočnosť k 31.12.2020 bola 417,10 €
- fond opráv a depozit - skutočnosť 31.12.2020 bola 6 829,33 €
- výdajník – rómska osada – skutočnosť k 31.12.2020 bola 1 258,22 €

2.4) Prijaté granty a transfery

2.4.1 Príjem z preneseného výkonu štátnej správy bol rozpočtovaný vo výške: 30 391,69 €, skutočné plnenie bolo vo výške: 30 391,69 €, v tom:

- príjem na osobitného príjemcu a prídavky na deti bol 29 939,34 €,
- príjem dotácie na výkon osobitného príjemcu bol 452,35 €

2.4.2. Príjem zo štátneho účelového fondu bol rozpočtovaný vo výške 85 831,63 €, skutočné plnenie bolo vo výške 85 831,63 €, čo predstavuje plnenie na 100 % , v tom:

- príjmy z ÚPSVaR na aktivačné práce a projekty na zamestnanosť, šanca na zamestnanie a iné vo výške: 17 819,66 €
- príjem zo štátneho rozpočtu od Ministerstva vnútra SR výkon projektu “Terénna sociálna práca v obci” skutočné plnenie vo výške: 68 011,97 €.

2.4.3. Príjem zo ŠR : rozpočtovaný príjem bol 1 260 583,04 €, skutočné plnenie bolo vo výške 1 239 617,56 €, čo predstavuje plnenie na 98,33 %, v tom:

- príjem od Ministerstva vnútra na prenesené kompetencie školstva vo výške 981 039,00 €, vrátené 22 778,79 €
- príjem od Ministerstva vnútra SR na prenesené kompetencie matriky, registra adries, evidencie obyvateľstva, na úhradu nákladov na voľby, na životné prostredie, úsek dopravy, údržbu vojnových hrobov, na dobrovoľnej požiarnej ochrany – podľa rozpisu príjmov grantov a transferov v rozpočte.
- príjem od Ministerstva vnútra SR na zvládnutie pandémie COVID-19 vo výške 7 534,62 €

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre obec – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce.

2.5) Kapitálové príjmy

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov po zmene 373 720,61 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 v sume 376 364,99 €, čo predstavuje plnenie na 100,70 %. Hodnotím pozitívne vstup a zapojenie ďalších zdrojov finančných prostriedkov.

a) Príjem z predaja pozemkov:

Z rozpočtovaných finančných prostriedkov po zmene 2 644,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 2 644,00 € čo je 100,00 % plnenie.

b) Tuzemské kapitálové granty:

Z rozpočtovaných 373 720,61 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 373 720,61 € čo je 100,00 % plnenie – ide o príjem kapitálového transferu na výstavbu cyklistického chodníka.

3) Finančné operácie

Finančné operácie príjmové a výdavkové, zatriedené podľa rozpočtovej klasifikácie v hlavnej kategórii 400, 500 a 800, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce, realizujú sa nimi návratné zdroje financovania a ich splácanie, predaj a obstaranie majetkových účastí a pod., **nevstupujú** do prebytku a schodku rozpočtu obce a teda neovplyvňujú prebytok resp. schodok rozpočtu obce.

Z rozpočtovaných príjmových finančných operácií 990 986,98 € bola skutočnosť k 31.12.2020 v sume 1 020 953,19 €, čo predstavuje plnenie na 103,02 %.

Z rozpočtovaných výdavkových finančných operácií 655 274,77 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2020 v sume 603 052,86 €, čo predstavuje čerpanie na 92,03 %.

Výdavkové finančné operácie boli rozpočtované na splácanie istiny úverov ŠFRB a úverov, zapojenie prostriedkov rezervného fondu a podnikateľskej činnosti, prijatie finančnej zábezpeky.

4) ČERPANIE VÝDAVKOV ZA ROK 2020 v €

Rozpočet na rok 2020	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
	2 969 713,47	2 128 919,89	71,68

4.1) Bežné výdavky

Rozpočet na rok 2020	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
2 310 799,00	2 378 700,15	2 580 356,29	93,61

Čerpanie jednotlivých položiek bežného rozpočtu je prílohou Záverečného účtu.

Medzi významné položky bežného rozpočtu patria:

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Z rozpočtovaných 378 241,98 € bolo skutočné čerpanie k 31.12.2020 v sume 349 318,01 €, čo je 92,35 % čerpanie. Patria sem mzdové prostriedky štatutára obce, hlavný kontrolór obce, pracovníkov OcÚ, mzdy na prenesený výkon štátnej správy – na matriku, register obyvateľstva, životné prostredie, pozemné komunikácie a cestnú dopravu, aktivačnú činnosť, dohody o vykonaní práce, odmeny poslancom a členom komisií obecného zastupiteľstva, občianske hliadky, pracovníci komunitného centra, odmeny na prenesený výkon štátnej správy pre zisťovanie výsledkov volieb.

Poistné a príspevok do poisťovní

Z rozpočtovaných 129 484,47 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2020 v sume 128 868,68 €, čo je čerpanie na 99,52 %.

Tovary a služby

Z rozpočtovaných 645 191,74 € bolo k 31.12.2020 čerpaných 533 082,20 €, čo je čerpanie na 82,62 %. Ide o prevádzkové náklady OcÚ, položky ako sú kancelárske potreby, hygienické ochranné prostriedky, materiál, rutinná a štandardná údržba, cestovné náhrady, reprezentačné, propagácia, odvoz a likvidácia odpadu, poisťné majetku obce, revízie, školenia a všeobecné služby.

Bežné transfery

Z rozpočtovaných 181 093,00 € bolo k 31.12.2020 čerpaných 165 645,51 €, čo predstavuje čerpanie na 91,46 %.

Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami.

Z rozpočtovaných výdavkov 12 634,00 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2020 v sume 9 095,20 €, čo predstavuje 71,98 %. Splácanie úrokov z úverov ŠFRB v sume 1 726,86 €.

4.2) Kapitálové výdavky

Rozpočet na rok 2020	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2020	% plnenia
261 697,20 €	967 793,72 €	339 857,43 €	35,11

Čerpanie jednotlivých položiek kapitálového rozpočtu je prílohou Záverečného účtu. Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov po zmenách 967 793,72 € bolo skutočne čerpaných k 31.12.2020 v sume 339 857,43 €, čo predstavuje čerpanie na 35,11 %.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí:

a) Rekonštrukcia MK Zimná a plynifikácia z úveru

Z rozpočtovaných 150 000,00 €, bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2020 v sume 97 992,09 €, čo predstavuje 65,32 % čerpanie.

b) Výstavba chodníkov v obci Hrabušice z úveru

Z rozpočtovaných 128 600,23 €, bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2020 v sume 105 986,52 €, čo predstavuje 82,41 % čerpanie.

c) Rekonštrukcia 10 b. j. – výmena kotlov z úveru

Z rozpočtovaných 31 464,00 €, bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2020 v sume 31 464,00 €, čo predstavuje 100 % čerpanie.

d) Sanitárny WC kontajner Podlesok

Z rozpočtovaných 21 000,00 €, bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2020 v sume 21 166,34 €, čo predstavuje 100,79 % čerpanie.

e) Rekonštrukcia oceleová lávka Veľký Sokol

Z rozpočtovaných 17 000,00 €, bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2020 v sume 16 938,00 €, čo predstavuje 99,63 % čerpanie.

5) Rozpočtové hospodárenie obce Hrabušice v roku 2020 a návrh na vysporiadanie výsledku rozpočtového hospodárenia obce

Výsledok hospodárenia obce **prebytok rozpočtu v sume – 388 675,23 €**, zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 424 309,11 €.

Prebytok rozpočtu zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje** v zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o :

a) *nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na kapitálové výdavky* poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 373 720,61 €, na cyklistický chodník

b) *nevyčerpané prostriedky ŠR účelovo určené na sčítanie domov, bytov, obyvateľov* poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 673,60 €

c) *nevyčerpané prostriedky fondu opráv a finančnej zábezpeky* v sume 6 829,33 €.

d) nevyčerpané prostriedky z podnikateľskej činnosti ako zdroj financovania podnikateľskej činnosti podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 4 302,29 €

e) nevyčerpané prostriedky **ŠR účelovo určené na bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku na prenesený výkon v oblasti školstva v sume 22 778,79 €

f) nevyčerpané vlastné príjmy ZŠ s MŠ v sume 16 004,49 €.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 417 900,33 €, po úprave o nevyčerpanú výšku prijatého úveru 154 533,91 € a o zábezpeku z verejného obstarávania 72 000,00 €, upravený zostatok finančných operácií v sume 191 533,42 € je navrhovaných použiť na vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 35 633,88 € a na tvorbu rezervného fondu v sume 155 899,54 €. Na základe uvedených skutočností sa navrhuje skutočná tvorba **rezervného fondu za rok 2020 vo výške 155 899,54 €**.

6) Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov

Rezervný fond.

Obec vytvára rezervný fond v zmysle zákona č.583/2004 Z. z. Rezervný fond sa vedie na samostatnom analytickom účte. O použití rezervného fondu rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

Fond rezervný	Suma v €
ZS k 1.1.2020	103 827,12
Prírastky - z prebytku rozpočtu za uplynulý rozp. rok	169 595,46
Úbytky – RF – multifunkčné zar. 361/9/2020	3 300,00
havarijný stav. kanalizácie ZŠsMŠ 361/9/2020	14 999,87
KZ k 31.12.2020	255 122,71

Sociálny fond

Tvorbu a použitie sociálneho fondu upravuje zákon č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov a Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. V súlade s čl. II., bod 7. kolektívnej zmluvy je celkový prídel do sociálneho fondu tvorený povinným prídelom vo výške 1%.

Tvorbu a použitie upravuje vnútorná smernica.

Počiatočný stav k 1.1.2020	Tvorba SF	Čerpanie SF	Zostatok k 31.12.2020
530,64	3 003,49	1489,89	2 044,24

Fond opráv a údržby.

Obec vytvára fond prevádzky, údržby a opráv v zmysle § 18 zákona č. 443/2010 Z.z. Zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z. n. p.. O použití fondu rozhoduje obecné zastupiteľstvo v súlade s vnútorným predpisom.

Fond opráv a údržby BD	Suma v €
ZS k 1.1.2020	13 220,45
Prírastky – z dohodnutého nájomného 0,5 % nákladov na obstaranie nájomného bytu	4 834,69
Úbytky – použitie fondu:	-
KZ k 31.12.2020	18 055,14

Fond podnikateľskej činnosti

Fond podnikateľskej činnosti	Suma v €
ZS k 1.1.2020	68 361,59
Prírastky – podnikateľská činnosť	75 570,50
Úbytky – použitie fondu:	97 583,64
KZ k 31.12.2020	46 348,45

Fond zábezpeky – depozit

V zmysle ustanovenia § 12 ods. 7 a ods. 8 zákona číslo 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní obec vybrala 3 – mesačnú zábezpeku od nájomníkov bytových domov 10 b.j. a 15 b.j..

Fond zábezpeky - depozit	Suma v €
ZS k 1.1.2020	2 436,36
Prírastky – rok 2020	1 994,64
Úbytky – použitie fondu:	0,00
KZ k 31.12.2020	4 431,00

Fond vlastných príjmov školy

Fond vlastných príjmov školy	Suma v €
ZS k 1.1.2020	71 681,60
Prírastky – rok 2020	16 004,49
Úbytky – použitie fondu:	0,00
KZ k 31.12.2020	87 686,09

7) Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020 v €

Z preskúmania bilancie aktív a pasív Obce Hrabušice a jej rozpočtovej organizácie (bez eliminácie vzájomných vzťahov) vyplýva ich dostatočná úplnosť, preukázateľnosť a správnosť. Aktíva a pasíva k 31.12.2020 sú uvedené v prehľadných tabuľkách Záverečného účtu obce a údaje v nich uvedené sú v súlade so Súvahou k 31.12.2020.

Hodnota vlastného imania stúpla o 76 892,28 € na 2 217 721,47 €. Výška krátkodobých záväzkov stúpla o 171 479,22 € na 247 702,31 €, taktiež výška dlhodobých záväzkov stúpla o 162 907,57 € na 329 039,83 €.

a) **Pohľadávky obce k 31.12.2020** sú vo výške **65 072,23 €** z titulu:

- komunálny odpad, daň z nehnuteľností, služby z prenajatých bytových a nebytových priestorov.

b) **Záväzky obce k 31.12.2020** voči dodávateľom po lehote splatnosti nie sú evidované. Záväzky celkom k 31.12.2020 sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi vo výške **1 812 075,14 €** z titulu :

• voči bankám	835 710,00 €
• voči štátnym fondom - ŠFRB	326 995,59 €
• voči dodávateľom	53 592,59 €
• voči zamestnancom	21 293,52 €
• voči poisťovniam a daňovému úradu	16 704,53 €
• daň z pridanej hodnoty	40 088,24 €
• rozpočtu obce – VUC	397 173,00 €
• ostatné záväzky a rezervy	119 911,76 €

8) Prehľad o stave a vývoji dlhu

S účinnosťou od 1. januára 2017 sa zmenili **podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania**, upravené v § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve a podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a. celková suma dlhu obce **neprekročí 60 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b. suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí** v príslušnom rozpočtovom roku **25 % skutočných bežných príjmov** predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu, pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve, celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania vo výške 104 268,00 € (bez úverov ŠFRB),
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce vo výške 163 715, 00 €.

Celková suma dlhu obce predstavuje výšku 529 033,77 €.

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých obec vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľom tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumejú všetky záväzky obce z prevzatia povinností splácať úver dodávateľom po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi obcou a dodávateľom.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi mestom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak mesto vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Prehľad o stave a vývoji bankových úverov v roku 2020

Účel úveru	Splatnosť úveru	Splátka istiny	Úrok 2020	Zostatok k 31.12.2020	Poznámka
investičný	05.2020	193 263,78	1 340,85	0,00	Zml.-blankozmenka/Dod.č.1-331/AUOC/13
investičný	05.2020	63 549,99	451,45	0,00	Zml.-blankozmenka/Dod.č.3-331/AUOC/13
kúpa nehnut.	05.2020	57 612,00	400,11	0,00	Zml.-blankozmenka/Dod.č.488/CC/16-D-1
investičný	05.2020	214 608,00	615,07	0,00	Zml.-blankozmenka/Dod.č.1404/CC/16-D1
investičný	30.6.2027	64 290,00	1 159,93	835 710,00	
bez ŠFRB		593 323,77	3 967,41	835 710,00	
ŠFRB	31.12.2035	9 729,09	1 726,86	155 872,53	Slovenská záručná banka
S p o l u		603 052,86	5 694,27	991 582,53	

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z :

Úveru zo ŠFRB poskytnutého na výstavbu nájomných bytov. Výška nesplatených úverov zo ŠFRB k 31.12.2020 a dlhodobých záväzkov predstavuje hodnotu 155 872,53 €.

**Prehľad o stave dlhu, splátok, dlhovej službe
a ukazovateľoch v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách**

Rok	2020
Celková suma dlhu bez ŠFRB	1 006 833,06
Suma ročných splátok vrátane úrokov bez ŠFRB	109 195,25
Dlhová služba v roku vrátane ŠFRB	1 162 705,59
Skutočné bežné príjmy 2019	2 941 183,63
Skutočné bežné príjmy 2019 upravené /§ 17 ods. 6/	1 621 462,45
Suma dlhu obce do 60 %	34,23 %
Suma ročných splátok vrátane úrokov do 25 %	6,73 %

Obec v súvislosti s prijatými NZF na plnenie svojich úloh, podľa stavu k 31.12.2020, dodržala pravidlo použitia NZF v zmysle § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého celková suma dlhu obce neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka, bola na úrovni 34,23 % a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane výnosov neprekročila 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, bola na úrovni 6,73 %. Okrem úverov zo ŠFRB, ktoré sa nezapočítavajú do celkového dlhu obce, Obec Hrabušice uzatvorila zmluvu o úvere v roku 2020 na refinancovanie existujúcich úverov a výstavbu chodníka pre peších v obci, rekonštrukciu a plynofikáciu miestnej komunikácie, výmenu kotla v 10 BJ, celková zadlženosť obce je 1 162 705,59 €. Z tohto hľadiska je finančná situácia Obce Hrabušice naďalej dobrá.

9) Rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou v Hrabušiciach

Z rozpočtovaných bežných príjmov 144 391,78 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 94 384,57 €, čo predstavuje 65,36 % plnenie.

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 373 720,61 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 376 364,99 €, čo predstavuje plnenie na 100,70 %.

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 1 472 086,42 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 1 400 324,71€, čo predstavuje 95,12 % plnenie.

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 20 000,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2020 vo výške 0,00.

Je potrebné v ďalšom období zaoberať sa problémom kontajnerovej materskej školy, kanalizáciou v ZŠ s MŠ.

10) Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

Obec Hrabušice nie je zriaďovateľom príspevkovej organizácie.

11) Prehľad o poskytnutých zárukách

Obec Hrabušice neposkytla v roku 2020 žiadne záruky.

11) Podnikateľská činnosť

Predmetom podnikania je: výber parkovného na parkovisku Podlesok a Píla Hrabušice.

V roku 2020 dosiahla v podnikateľskej činnosti: celkové náklady 59 039,56 €

celkové výnosy 62 976,47 €

Hospodársky výsledok

zisk

3 936,91 € – daň 590,53 €,

Zisk po zdanení **3 346,38 €**, čo je oproti roku 2019 o **931,66 € menej**, je príjmom rozpočtu obce.

Výnosy a náklady na túto činnosť sa v roku 2020 rozpočtovali a sledovali sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Z rozpočtovaných príjmov 90 000,00 k 31.12.2020 bola skutočnosť 62 976,47 €, čo predstavuje plnenie na 69,97 %. Bolo čerpaných 59 039,56 €. Podnikateľskú činnosť obce ovplyvnila mimoriadna situácia spôsobená pandemiou COVID-19. **Povinnosť rozpočtovať podnikateľskú činnosť obce platí od 1.1.2020.**

12) Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.

Obec Hrabušice v roku 2020 poskytla dotácie z rozpočtu obce 6 subjektom vo výške 13 800,00 €, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel, podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a VZN číslo 1/2015 VZN zo dňa 13.6.2012 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám. K 31.12.2020 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté, vo výške 13 800,00 €.

13) Obec usporiadala finančné vzťahy voči zriadenej rozpočtovej organizácii, založenou právnickou osobou – obchodnou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou obce, ďalej usporiadala finančné vzťahy voči štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, a tým splnilo ustanovenie § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

14) Hodnotenie plnenia programov obce

Programové rozpočtovanie v obci je zavedené od roku 2009. V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2020 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu obce boli alokované do 16 programov a 33 podprogramoch, ktoré sa vnútorne členili na prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom.

Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov obce, vrátane jeho prvkov a projektov. Podprogram 1.7. KV Nákup a vysporiadanie pozemkov sa nerealizoval. To isté sa týkalo programov 1.10. KV rekonštrukcia budov školy, 2.3. Obecný rozhlas, 8.4. KV realizácia projektov, 12. ZS zdravotnícke sšlužby, knižnica. Plnenie nad 10 % bolo zaznamenané v programe 15. Občianska hliadka čerpanie vo výške 32 773,32 € na 106 %, podprogram 10.5. Terénna sociálna práca s čerpaním 68 013,30 € na 109 %. Na 100 % boli čerpané podprogramy 7.3. Podpora mimoškolskej činnosti detí, 9.5. FO splácanie úverov ŠFRB, 11. Vybavenie pre dobrovoľný hasičský zbor, 13.3. KV Projekty pre rozvoj Slovenského raja.

Najviac sa čerpalo v programe 5. Vzdelávanie v celkovej výške 1 429 820,11 € a v programe 1. Plánovanie, manažment, kontrola vo výške 1 357 381,35 €. Obec Hrabušice, v súlade § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov má programový rozpočet obce na rok 2020 v členení do 16 programov, tabuľkový prehľad o plnení v roku 2020, ktorý tvorí prílohu návrhu záverečného účtu Obce Hrabušice.

15) Záver

Návrh záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020 je spracovaný v súlade s príslušným ustanovením § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 citovaného zákona.

Vzhľadom k údajom uvedeným v záverečnom účte, naďalej **odporúčam** venovať maximálnu pozornosť plneniu vlastných príjmov vrátane efektívneho vymáhania pohľadávok ako vhodného dodatočného zdroja k nastaveným ročným rozpočtovaným bežným príjmom. Rovnako **odporúčam** nastaviť rozpočtový proces pre zabezpečenie rozpočtovej disciplíny, nakoľko rozpočtová disciplína je základným predpokladom naplnenia cieľov programového rozpočtu s dôrazom na zabezpečenie zdrojov pre potreby financovania obce.

Je potrebné uviesť, že odporúčania, ktoré vyplynuli z tohto odborného stanoviska hlavného kontrolóra obce k návrhu Záverečného účtu Obce Hrabušice za rok 2020, nemajú vplyv na vykázaný výsledok finančného a rozpočtového hospodárenia, o ktorom obecné zastupiteľstvo rozhoduje.

S prihliadnutím na uvádzané skutočnosti a dosiahnutý prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2020.

o d p o r ú č a m

Obecnému zastupiteľstvu v Hrabušiciach predložený záverečný účet obce za rok 2020 **s c h v á l i ť** a prerokovanie návrhu Záverečného účtu Obce Hrabušice uatvorit' súhlasom s celoročným hospodárením **b e z v ý h r a d .**

V Hrabušiciach, 11. júna 2020

Spracoval a predkladá: Ing. Ľudovít Budzák v. r.
hlavný kontrolór obce